

Фінансовий стан та розвиток кредитних спілок за 9 місяців 2004 року

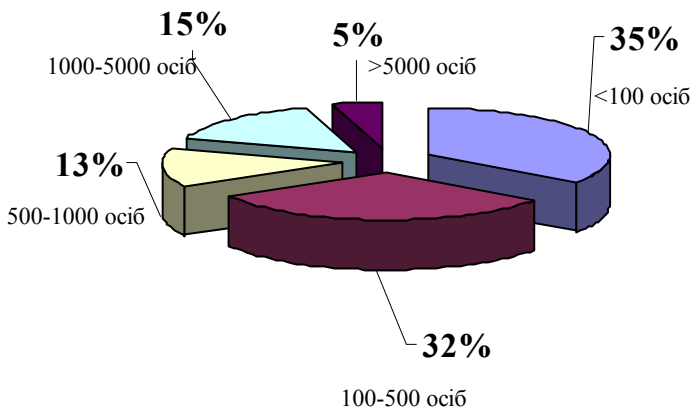
I. Загальна інформація

За 9 місяців поточного року Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України здійснила реєстрацію 115 новостворених кредитних спілок (як фінансових установ). За кількістю зареєстрованих кредитних спілок протягом року переважали: Київ, Львівська, Донецька та Луганська області. За цей період було також перереєстровано 390 кредитних спілок та видано 375 ліцензій на провадження діяльності по залученню внесків членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

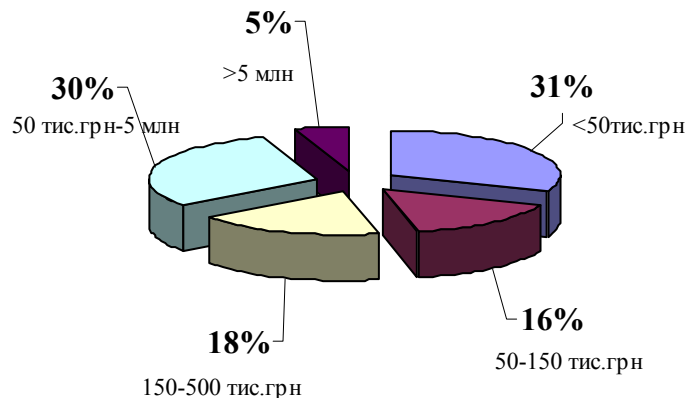
До Департаменту нагляду за кредитними установами було подано для опрацювання 619 звітів від кредитних спілок. За аналізом наданих звітів, що надходили протягом дев'яти місяців 2004 року, отримані такі результати: кредитні спілки об'єднують 667,9 тисяч громадян, з яких лише 60,8 тисяч мають внески (вклади) на депозитні рахунки, а 298 тисяч членів мають чинні кредитні договори. Таким чином, переважна частина членів кредитних спілок активно не користується їх послугами.

Існуючі кредитні спілки можна класифікувати таким чином:

за кількістю членів кредитної спілки

за розміром активів кредитної спілки

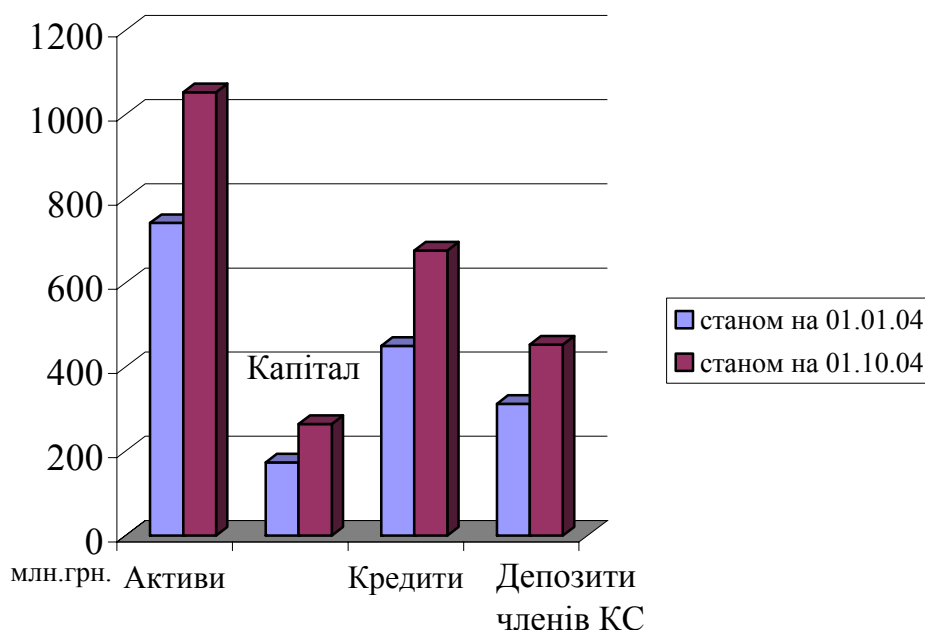
Регіональна характеристика кредитних спілок свідчить про наступне: найбільша їх кількість сконцентрована в м. Києві, у Львівській, Донецькій, Луганській та Харківській областях. Лідерами за розмірами активів є кредитні спілки м. Києва, Одеської, Львівської та Донецької областей; лідерами за часткою інвестицій в активах – Волинська (74%), Вінницька (37%), Дніпропетровська (38%), Львівська (37%) та Тернопільська (25%) області. Тенденція зростання частки фінансових інвестицій у загальних активах кредитних спілок свідчить про наявність вільних грошових ресурсів та викликає сумніви щодо правильності обраної кредитними спілками кредитно-депозитної політики.

Регіон	Кількість КС	Кількість членів	Активи, грн.	Кредити членам КС, грн.	Депозити членів КС, грн.	Капітал, грн.
АР Крим	24	7 324	18 016 018	15 296 866	11 836 226	5 197 198
Вінницька обл.	19	8 775	8 082 987	4 626 539	3 431 615	3 090 408
Волинська обл.	18	7 748	37 273 782	7 900 320	30 411 205	5 502 706
Дніпропетровська обл.	27	18 411	16 825 123	9 814 347	11 512 680	3 938 920
Донецька обл.	53	100 838	56 218 759	45 160 342	39 350 763	13 667 727
Житомирська обл.	10	5 126	4 016 825	3 757 356	1 016 502	2 355 142
Закарпатська обл.	19	24 195	21 256 816	18 944 124	16 256 424	3 780 953
Запорізька обл.	29	18 982	28 275 319	26 065 620	13 169 476	13 696 423
Івано-Франківська обл.	28	23 224	16 621 170	15 951 885	12 415 679	2 814 585
Київська обл.	14	9 634	8 849 388	8 709 273	4 055 417	2 701 672
Кіровоградська обл.	14	5 892	7 404 106	6 014 784	4 030 024	2 718 944
Луганська обл.	46	31 641	30 767 058	29 018 935	22 846 798	5 577 068
Львівська обл.	42	53 654	49 975 011	26 479 407	25 916 823	21 664 910
Миколаївська обл.	14	8 750	13 036 972	11 604 787	9 983 312	892 978
Одеська обл.	32	97 033	199 504 539	179 136 109	140 489 343	51 245 528
Полтавська обл.	16	19 640	17 338 080	14 438 726	5 622 536	7 051 907
Рівненська обл.	13	3 770	1 853 821	1 735 260	1 197 484	422 133
Сумська обл.	10	4 569	2 201 286	2 083 947	630 991	1 310 765
Тернопільська обл.	26	31 766	26 285 804	17 305 298	22 064 312	3 235 603
Харківська обл.	29	37 579	26 182 781	22 539 729	15 099 594	8 817 635
Херсонська обл.	9	7 364	8 102 192	6 304 278	6 520 005	1 105 004
Хмельницька обл.	17	20 150	15 385 753	14 034 629	12 905 627	1 572 866
Черкаська обл.	27	21 286	43 143 236	38 694 691	35 099 274	6 039 880
Чернівецька обл.	12	4 422	12 378 547	11 327 821	7 787 202	4 288 884
Чернігівська обл.	16	16 407	6 202 536	5 161 962	3 340 176	2 561 776
м.Київ	79	71 116	364 132 943	113 187 341	65 661 297	83 008 929
м.Севастополь	14	8 633	14 212 222	13 011 802	6 787 561	6 893 092
ВСЬОГО	657	667 929	1 053 543 074	668 306 178	529 438 346	265 153 634

II. Основні показники фінансового стану КС

Загальні активи кредитних спілок у порівнянні з початком року зросли на 42% та становлять 1052,9 млн. грн., з яких понад 72,6% (764 млн. грн.) – це продуктивні та решта 27,4% (288,9 млн. грн.) – непродуктивні активи.

Продуктивні активи кредитних спілок розподіляються таким чином: кредити, надані членам кредитних спілок та іншим кредитним спілкам, становлять 87,5%; фінансові інвестиції – близько 12,5%.

За 9 місяців поточного року зобов'язання кредитних спілок зросли загалом на 58,6%, з яких внески (вклади) на депозитні рахунки членів кредитних спілок збільшилися на 69%, у той час як розрахунки з юридичними особами та зобов'язаннями, на які нараховуються та не нараховуються проценти, зменшилися.

Загальний капітал протягом трьох кварталів 2004 року збільшився на 52,5% і станом на 01.10.04. становив 265118 тис.грн. Структура загального капіталу виглядає таким чином:

- на 79,6% він формується за рахунок пайових внесків членів кредитних спілок,
- на 12,3% – за рахунок резервного капіталу,
- на 7,5% – за рахунок додаткового капіталу,
- на 0,6% – за рахунок нерозподіленого доходу.

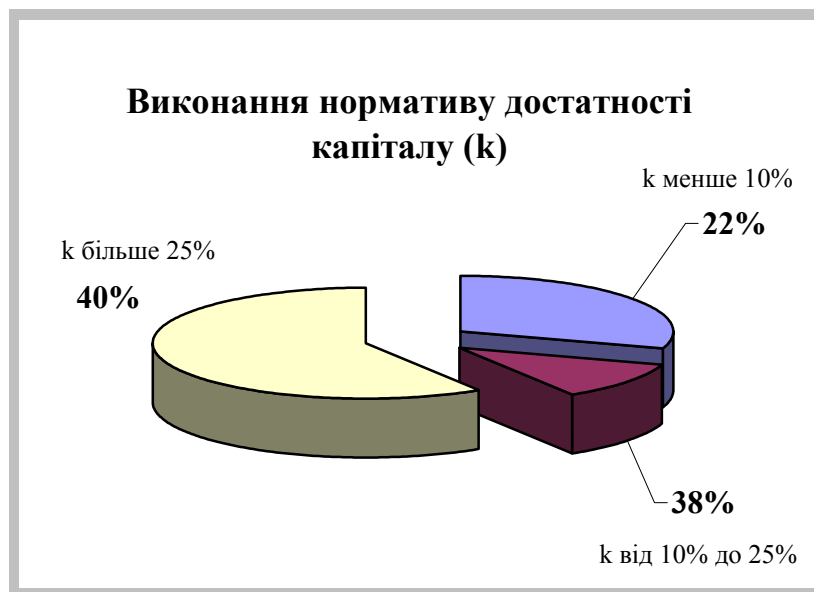
Разом із загальним зростанням активів, капіталу та інших показників діяльності кредитних спілок обсяги непокритих збитків за дев'ять місяців зменшилися в 4 рази і станом на 1 жовтня 2004 року становили 1,2 млн. грн.. За результатами діяльності 193 кредитні спілки (29% від загальної кількості) мали непокриті збитки, решта 464 спілки – нерозподілений дохід.

Поряд із тим, існує висока заборгованість за простроченими та неповерненими кредитами (65,26 млн. грн.) і досить висока заборгованість за безнадійними кредитами (696 тис. грн.) .

III. Фінансові нормативи

Відповідно до Положення про критерії та фінансові нормативи діяльності кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок вони мають дотримуватись визначених фінансових нормативів.

Одним із важливих показників діяльності кредитної спілки є норматив достатності її капіталу, за яким капітал кредитної спілки не може бути меншим ніж 10% від суми її загальних зобов'язань. Понад 22% кредитних спілок не виконують цієї вимоги, що свідчить про більш ніж десятикратне перевищення зобов'язань над капіталом та погіршує фінансовий стан кредитної спілки та її платоспроможність.

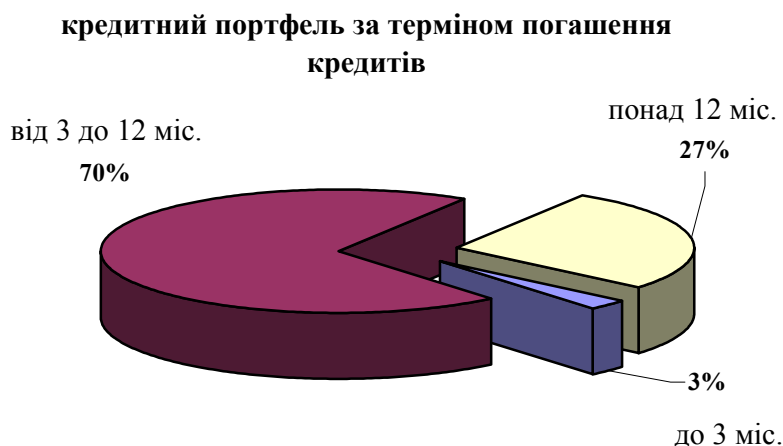
В цілому за сукупністю кредитних спілок співвідношення капіталу до зобов'язань становить 46%, що свідчить про достатню платоспроможність значної кількості кредитних спілок.

Інші коефіцієнти та кількість кредитних спілок, що не виконують встановлені нормативи, наводяться у таблиці.

Назва показника	Значення показника	Кількість КС, які не виконують норматив	% від загальної кількості КС
Коефіцієнт платоспроможності	$\geq 8\%$	91	14%
Норматив миттєвої ліквідності	$\geq 10\%$	28	4%
Резервний капітал до активів, зважених за ступенем ризику	$\geq 15\%$	512	78%
Мінімальне значення резервного капіталу до активів, зважених за ступенем ризику	$\geq 3\%$	184	28%
Сума прострочених, неповернених, безнадійних та пролонгованих кредитів, не перекрита сформованим резервом забезпечення покриття втрат від неповернених позичок	$\leq 10\%$	181	28%

IV. Кредитна діяльність

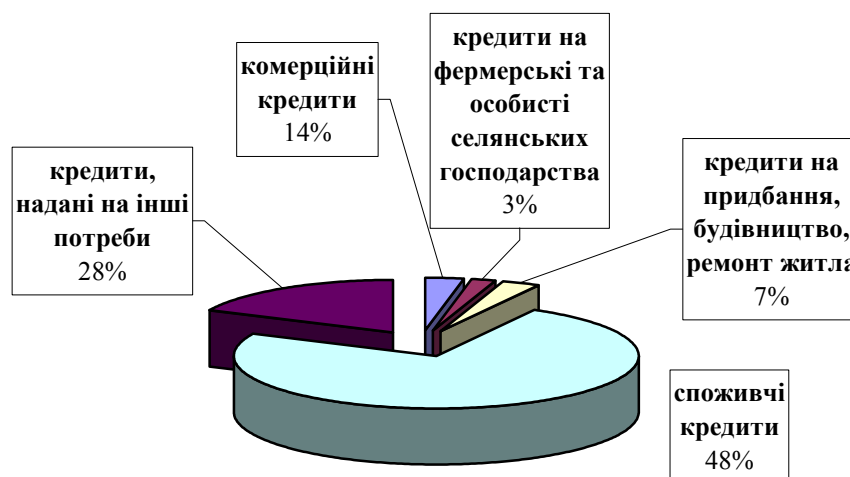
Сума кредитів, наданих членам кредитних спілок, збільшилася за 9 місяців 2004 р. на 52% і на кінець періоду становила 668,5 млн. грн. За терміном погашення структура наданих кредитів змінюється в бік переваги середньострокових кредитів (від 3-12 міс.) над короткостроковими та довгостроковими (70% всього портфеля кредитних спілок у порівнянні з 3% та 27% відповідно).

Заборгованість за простроченими та неповерненими кредитами становить близько 9,65% від загальної суми кредитів, наданих за три квартали 2004 року. Необхідність дотримання певних нормативів обумовила збільшення фактично сформованого резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок на 175,3% , що вказує на значне загальне підвищення фінансової стійкості кредитних спілок.

Структура кредитного портфеля кредитних спілок поділяється таким чином:

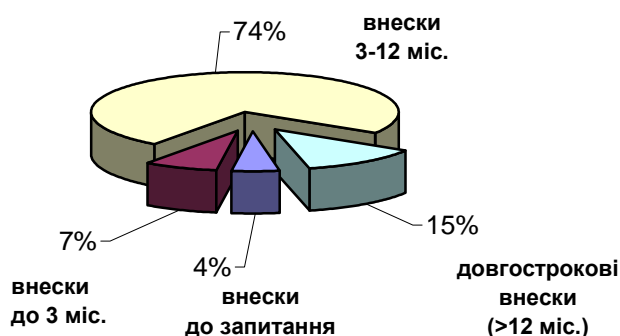
- до 48% - споживчі кредити;
- до 14% - комерційні кредити (для здійснення господарської діяльності);
- до 28% - кредити, надані на інші потреби;
- до 7% - кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт житла;
- до 3% - кредити, надані на ведення фермерських та особистих селянських господарств.

V. Депозити

Протягом дев'яти місяців поточного року кредитними спілками залучено вкладів на депозитні рахунки членів кредитної спілки на загальну суму 524,76 млн. грн., що в 1,7 рази перевищує відповідний показник на початок року. Характер змін внесків на депозитні рахунки членів кредитної спілки виглядає таким чином: внески до запитання зросли на 61,86%, внески до 3-х міс. – майже на 83%, внески 3-12 міс. – на 57,65%, довгострокові внески (>12 міс.) зросли у 2,4 рази.

Структура внесків на депозитні рахунки розподіляється таким чином:

Порівнюючи структуру депозитів та наданих кредитів, можна стверджувати, що їх розподіл за терміном погашення є доволі однорідним: як серед кредитів, так і серед депозитів переважають середньострокові, терміном від 3х до 12 місяців. Найменшим попитом користуються короткострокові кредити, які перекриваються короткостроковими депозитами (до 3х місяців). Ситуація з довгостроковими кредитами і депозитами (>12місяців) протилежна – джерелом кредитування є не лише депозитні внески, але й значною мірою капітал кредитної спілки. Таким чином, беручи до уваги загальну однорідність тенденцій у кредитуванні та прийнятті депозитів, можна стверджувати, що загрози виникнення кризи ліквідності серед кредитних спілок на даний момент не існує.

Розподіл депозитів та кредитів КС за терміном повернення

